

Na temelju članka 58. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14., 118/14., 154/14.) i članku 26. i 27. Zakona o radu (NN 93/14.,127/17.), Školski odbor OŠ GRADAC je dana 29.03.2018. godine, donio sljedeći

PRAVILNIK

O TESTIRANJU NA ALKOHOL, DROGE I DRUGA SREDSTVA OVISNOSTI NA RADNOM MJESTU

Članak 1.

Ovim pravilnikom utvrđuje se sustav za provedbu mjera zabrane zloupotrebe alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti na mjestima rada u vrijeme rada, način utvrđivanja prisutnosti alkohola, droga i/ili drugih sredstava ovisnosti u tijelu, krvi ili drugim tjelesnim tekućinama (u daljnjem tekstu: testiranje) za vrijeme rada, postupanje s osobama zatečenim na radnom mjestu pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti i mjere za rad pod utjecajem alkohola, droge i drugih zabranjenih susptanci.

Svrha ovog Pravilnika je poduzimanje zakonom propisanih mjera zaštite imovine i radnika Poslodavca, te otkrivanje i suzbijanje pojave alkoholizma i pojave ovisnosti o opojnim drogama i psihotropnim tvarima kod Poslodavca.

Članak 2.

Poslodavac je dužan upoznati radnika s odredbama ovog Pravilnika prilikom zasnivanja radnog odnosa.

Članak 3.

Odredbes ovog Pravilnika odnose se na sve radnike u radnom odnosu temeljem ugovora o radu i druge osobe koje po bilo kojoj osnovi rade u prostorijama i prostorima poslodavca.

Članak 4.

Propisane mjere i postupci sastavni su dio sustava unapređivanja sigurnosti i zdravlja radnika, sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti u vezi s radom, a odnose se na:

- ✓ zabranu rada i dolaska na posao pod utjecajem alkohola,
- ✓ zabranu unošenja i konzumacije alkoholnih pića na mjestu rada,
- ✓ utvrđivanje postupka provjere alkoholiziranosti,
- ✓ odgovorne osobe za provedbu mjera zabrane zloupotrebe alkoholnih pića,
- ✓ zabranu provjere alkoholiziranosti,

- ✓ obavještavanje radnika o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost,
- ✓ suradnju ovlaštenika poslodavca sa stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu,
- ✓ mjere koje se provode nakon utvrđene alkoholiziranosti radnika.

Članak 5.

Poslodavac ne smije provjeravati je li pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti (izuzev alkohola) radnika koji mu je predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti te u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju, ali može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti toga radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.

Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stavka 1. ovog članka daje specijalist medicine rada.

Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju izdaje ustanova kod koje se provodi program.

Članak 6.

Zabranjuje se unošenje i konzumiranje alkoholnih pića, droga ili drugih sredstava ovisnosti na mjestima rada.

Radnik na radnom mjestu ne smije biti pod utjecajem alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada.

Radi osiguranja sigurnosti i zdravlja svih zaposlenih, kao i očuvanja imovine, radnik je dužan pridržavati se zabrane rada pod utjecajem alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti.

Postupanje radnika koje je suprotno navedenom smatra se postupkom koji ugrožava opću sigurnost i zdravlje radnika te imovinu poslodavca.

Članak 7.

Pod pojmom *alkohol* smatra se bilo koja vrsta alkoholnog pića.

Pod pojmom *droga ili drugih sredstava ovisnosti* misli se na bilo koju tvar prirodnog ili umjetnog podrijetla, uključujući psihotropne tvari, uvrštene u *Popis droga, psihotropnih tvari i biljaka iz kojih se može dobiti droga te tvari koje se mogu uporabiti za izradu droga*, ili druge supstance koje imaju utjecaj na ponašanje i normalne psihofizičke karakteristike čovjeka.

Članak 8.

Stanje pod utjecajem alkohola smatra se stanje pri kojem izmjerena vrijednost alkohola u izdahnutom zraku iznosi više od 0,0 mg/l, odnosno više od 0,0 g/kg težine u krvi.

Stanje pod utjecajem droge je stanje koje se utvrdi odgovarajućim testiranjem, a pokazuje da osoba ima u tijelu nedozvoljenu ili zabranjenu drogu ili drugo sredstvo ovisnosti. Pozitivan preliminarni test mora se potvrditi potvrdnom metodom.

Pokazatelji ponašanja u smislu ovog *Pravilnika* su znaci koji ukazuju da je osoba pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti, u smislu promijenjenog ponašanja, djelovanja ili ponašanja koje odstupa od uobičajenog.

Članak 9.

Ukoliko nadređeni posumnja kako je radnik pod utjecajem alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti, obvezan je:

✓ odmah prekinuti rad radnika za kojeg postoji sumnja da je pod utjecajem alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti

✓ osigurati mu pratnju na sigurno mjesto unutar prostorija tvrtke (garderobe radnika, prostorija gdje nema opasnosti ili gdje ne može ugroziti druge radnike). Ukoliko nadređeni nije u mogućnosti boraviti s radnikom koji je pod utjecajem sredstava ovisnosti i opijata, obvezan je osigurati istom radniku pratnju/nadzor dok mu se ne osigura prijevoz do mjesta stanovanja.

Članak 10.

U slučaju kada nadređeni želi obaviti testiranje na alkohol radnika za kojeg se sumnja da je pod utjecajem alkohola ili pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, ovlaštenik ili neposredni ovlaštenik obvezan je zatražiti da se obavi alko-testiranje radnika ili potvrdi opravdanost sumnje da je radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti.

Potrebu testiranja određuje odgovorna, odnosno ovlaštena osoba poslodavca sa svrhom zaštite zdravlja i sigurnosti svih radnika.

Testiranje se može zatražiti u tijeku radnog vremena, svakog radnog dana i u bilo kojoj radnoj sredini.

Testiranje ne treba radniku unaprijed najaviti.

Testiranje se provodi i u slučaju ozljede na radu, sumnje da je radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti, neprimjerenog ponašanja koje može biti uzrokovano uzimanjem sredstava ovisnosti kao i u svim drugim okolnostima kada je to potrebno i primjereno.

Članak 11.

Utvrđivanje je li radnik pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti obavlja:

- ✓ stručno osposobljena osoba – ovlaštenik poslodavca za alkotestiranje,
 - ✓ ovlašteni specijalist medicine rada,
 - ✓ zdravstvena ustanova s kojom poslodavac ima sklopljen ugovor
- i/ili
- ✓ stručno osposobljena osoba od strane ovlaštene ustanove ili tvrtke s kojom poslodavac sklopi ugovor za preliminarno testiranje.

Članak 12.

Utvrđivanje je li radnik pod utjecajem alkohola provodi se na mjestu rada radnika.

Utvrđivanje je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti obavlja ovlaštena zdravstvena ustanova.

Poslodavac i/ili neposredni ovlaštenik obavezan je prisustvovati postupku utvrđivanja je li radnik pod utjecajem alkohola.

Članak 13.

Prije početka testiranja radnik mora biti upoznat s postupkom testiranja.

Prije početka testiranja na osnovi izdahnutog zraka neophodno je osigurati da ispitanik ne pije alkoholna pića najmanje 15 minuta prije testiranja, jer ostatak alkohola u ustima može dati krive rezultate.

Isto tako ispitanik ne smije pušiti najmanje 2 minute prije testiranja, jer duhanski dim u dahu smeta mjernom sustavu.

Članak 14.

Testiranju mora nazočiti:

1. poslodavac i/ili ovlaštenik poslodavca
2. 1 ili više radnika u svojstvu svjedoka

Postupku utvrđivanja može prisustovati i Povjerenik radnika za zaštitu na radu.

Članak 15.

Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se instrumentom za otkrivanje prisutnosti alkohola u izdahnutom zraku – alkometrom. Alkometar mora udovoljavati mjeriteljskim zahtjevima propisanim *Pravilnikom o mjeriteljskim zahtjevima za uređaje kojima se mjeri udio etilnog alkohola u izdahu ispitanika (NN 118/99.)*

Stručno odgovorna osoba prisutnost alkohola u organizmu alkometrom provodi na slijedeći način:

- ✓ u odgovarajući držač stavlja se novi usnik,
- ✓ uključivanjem prekidača, uređaj se stavlja u pogon, uključuje se žuti svjetlosni signal i uređaj započinje samotestiranje,
- ✓ nakon 10 do 30 sekundi pojavi se svjetlosni signal „READY“ – uređaj spreman za upotrebu,
- ✓ testirana osoba duboko udahne i jako, u jednom dahu, puše u uređaj,
- ✓ neprekidni zvučni signal koji prati mjerenje pokazuje da testirana osoba pravilno puše zrak iz pluća u uređaj,
- ✓ uređaj automatski nadzire tehniku puhanja pa se rezultat na displeju pokazuje samo u slučaju da su uvjeti upuhivanja u potpunosti ispunjeni (zbog toga je *nemoguće* utjecati na rezultat!),
- ✓ testiranje je završeno kada se ugasi svjetlosni i isključi zvučni signal i na displeju pojavi rezultat u promilima,
- ✓ preslabo, prekratko ili isprekidano puhanje u uređaj automatski prekida testiranje.

Članak 16.

Prisutnost droge i drugih sredstva ovisnosti u organizmu utvrđuje se postupkom uzimanja uzorka krvi od strane zdravstvenog djelatnika u zdravstvenoj ustanovi ili dolaskom zdravstvenog djelatnika u tvrtku.

Članak 17.

O provedenom testiranju vodi se zapisnik koji sastavlja stručno osposobljena osoba koja vrši testiranje. Zapisnik potpisuje poslodavac i/ili ovlaštenik poslodavca, radnik koji se alkotestira i svi prisutni u svojstvu svjedoka postupka.

Zapisnik o testiranju na prisutnost alkohola u organizmu na radnom mjestu sastavni je dio ovog Pravilnika (*Prilog 1.*).

Članak 18.

Ako radnik odbije testiranje smatra se da je pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti.

Stručno osposobljena osoba obvezna je napisati zapisnik o činjenici da je radnik odbio testiranje.

Zapisnik potpisuju svi prisutni iz članka 17. ovog Pravilnika.

Članak 19.

Poslodavac mora udaljiti s radnog mjesta radnika kod kojeg je utvrđeno prisustvo alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti.

Poslodavac mora udaljiti s radnog mjesta i radnika koji se odbije podvrći testiranju, a naročito ako mu ponašanje odstupa od uobičajenog, sve u skladu s člankom 9. ovog Pravilnika.

Članak 20.

Vrijeme koje radnik provede izvan rada radi utvrđivanja kršenja zabrane iz ovog Pravilnika ne plaća se kao vrijeme provedeno na radu.

Članak 21.

Poslodavac treba radniku, kojeg udaljuje s radnog mjesta, osigurati siguran prijevoz uz pratnju do mjesta stanovanja ili pozvati člana obitelji. Konkretno postupanje je sastavni dio zapisnika.

Članak 22.

Rad pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti smatra se težim kršenjem radne dužnosti.

Na ozljede koje zadobije radnik prilikom rada pod utjecajem alkohola, droge ili drugih sredstava ovisnosti u svezi potraživanja, primjenjuju se odredbe *Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.*

Radnik koji radeći pod utjecajem alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti prouzroči štetu poslodavcu ili trećoj osobi mora tu štetu nadoknaditi.

Poslodavac utvrđuje mjere – sankcije za radnika koji je prekršio zabranu rada pod utjecajem alkohola, droge i drugih sredstava ovisnosti ovisno o količini utvrđenog alkohola.

Članak 23.

Poslodavac temeljem rezultata provedenog postupka testiranja na alkohol i sredstva ovisnosti, dužan je podnijeti pisanu prijavu, kako bi se radniku, sukladno odredbama *Zakona o radu* i *Zakona o zaštiti na radu*, izrekle odgovarajuće mjere.

Članak 24.

Izrečene mjere se unose u dosje radnika.

Članak 25.

Ovaj Pravilnik objavljen je 30.03.2018. na oglasnoj ploči Osnovne škole Gradac i stupa na snagu danom objave.

KLASA:003-05/18-01/04
URBROJ:2147-21-18-07-1

Predsjednica Školskog odbora

Zdenka Oberan

Ravnateljica

Koni Bulfon

Prilog 1. Zapisnik o utvrđivanju alkoholiziranosti

(naziv i sjedište poslodavca)

ZAPISNIK O ISPITIVANJU PRISUTNOSTI ALKOHOLA U ORGANIZMU ZAPOSLENIKA

Provjera se obavlja i zapisnik sastavlja na temelju članka 59. i 60. Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14.)

Redni broj	PITANJA	ODGOVORI
1.	Ime i prezime radnika	
2.	OIB	
3.	Mjesto provjere	
4.	Datum i vrijeme (sat) provjere	

Uporaba digitalnog uređaja s neposrednim očitanjem rezultata

Uređaj: Proizv: Drägerwerk AG Lübeck, tv. br.: ARWE-0281
OVJERNICA: HR 1-22/01133-16-III, vrijedi do 22. 01. 2017.

Radnik **JE** - **NIJE** prihvatio provjeru prisutnosti alkohola u organizmu

Nalaz: Displej pokazuje vrijednost od _____ promila. Redni broj mjerenja: _____

Na osnovi podataka iz zapisnika zaključeno je sljedeće:

1. Radnik **JE** - **NIJE** u alkoholiziranom stanju

Glede navedenog predlaže se:

2. Radnika **TREBA** - **NE TREBA** udaljiti s rada i otpratiti do stana te predati ukućanima

1. Potpis pristupnika alko-testu

I. Ovlaštene osobe

1. _____ (ime i prezime) _____ (vlastoručni potpis)

II. Nazočni

1. _____ (ime i prezime) _____ (vlastoručni potpis)

2. _____ (ime i prezime) _____ (vlastoručni potpis)

3. _____ (ime i prezime) _____ (vlastoručni potpis)